

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1971-1972.

12 APRIL 1972

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de pensioenregeling
van het Rijks- en het gemeentepersoneel.**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het koninklijk besluit van 12 maart 1936, waarbij eenheid wordt gebracht in het regime van de pensioenen der weduwen en wezen van het burgerlijk staatspersoneel en het daarmee gelijkgesteld personeel, bepaalt in zijn artikel 3, § 2, eerste, tweede en derde lid, in verband met de rechten op pensioen van de uit de echt gescheiden vrouw, wat volgt :

« § 2. — De uit de echt gescheiden vrouw verliest haar rechten op pensioen.

De vrouw in wier voordeel de echtscheiding is toegestaan zelfs indien deze is uitgesproken op grond van artikel 310 van het Burgerlijk Wetboek, behoudt nochtans haar op het tijdstip van de echtscheiding verkregen recht op pensioen. (Wet van 25 februari 1968, art. 2).

De uit de echt gescheiden vrouw verliest dat recht in de volgende gevallen :

1) ingeval zij vóór het overlijden van haar vroegere echtgenoot hertrouwt en vanaf de dag dat het nieuwe huwelijk is aangegaan;

2) ingeval de echtscheiding ook te haren nadele is uitgesproken. »

Een ongeveer gelijkaardige bepaling komt voor in het koninklijk besluit van 26 december 1938 betreffende de pensioenregeling van het gemeentepersoneel.

Artikel 82, § 2 van dat besluit luidt immers als volgt :

« § 2. — De uit de echt gescheiden vrouw verliest haar rechten op pensioen.

De uitsluitend ten nadele van de man uit de echt gescheiden vrouw of die tegen wie de echtscheiding bij toepassing

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1971-1972.

12 AVRIL 1972

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le régime de pension
du personnel de l'Etat et des communes.**

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'article 3, § 2, 1er, 2e et 3e alinéas de l'arrêté royal du 12 mars 1936 unifiant le régime des pensions des veuves et des orphelins du personnel civil de l'Etat et du personnel assimilé contient les dispositions suivantes relatives aux droits à la pension de la femme divorcée;

« § 2. — La femme divorcée perd ses droits à la pension.

Cependant, la femme au profit de laquelle le divorce a été admis, même s'il a été prononcé par application de l'article 310 du Code civil, conserve ses droits à la pension acquis au moment du divorce. (Loi du 25 février 1965, art. 2)

La femme divorcée perd le bénéfice de ces droits dans les cas suivants :

1) en cas de remariage avant le décès de son ex-époux et à partir de la date de ce remariage;

2) dans le cas où le divorce est aussi prononcé à ses torts. »

L'arrêté royal du 26 décembre 1938 relatif au régime des pensions du personnel communal contient une disposition similaire.

L'article 82, § 2, de cet arrêté dispose ce qui suit :

« § 2. — La femme divorcée perd ses droits à la pension.

Cependant la femme divorcée aux torts exclusifs du mari ou contre laquelle le divorce est prononcé par appli-

van artikel 310 van het Burgerlijk Wetboek wordt uitgesproken, behoudt nochtans haar aanspraak op pensioen verkregen op het tijdstip van de echtscheiding, maar dan onder voorwaarden dat zij vóór het overlijden van haar gewezen echtgenoot geen nieuw huwelijk heeft aangegaan. »

Uit die bepalingen volgt dat de vrouw, die met wederzijdse toestemming uit de echt is gescheiden van een lid van het Rijkspersoneel of van een gemeentebediende geen enkele aanspraak op een overlevingspensioen kan doen gelden.

Zulks is in feite niet billijk, vooral wanneer het huwelijksverscheidene jaren heeft geduurd. Het kan ook een beletsel vormen opdat de vrouw haar toestemming in een echtscheiding zou verlenen.

In de pensioenregeling voor arbeiders en bedienden uit de particuliere bedrijven, is voor dergelijke gevallen wel in een oplossing voorzien (zie artt. 8 en 75 tot en met 82 van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers).

Het komt ons voor dat er geen onderscheid meer zou moeten worden gemaakt naar gelang van de aard van de echtscheiding.

Vandaar dit voorstel, dat ook twee beperkingen invoert ten aanzien van de huidige regeling :

1) aan de vrouw wordt geen pensioen toegekend indien zij vervallen werd verklaard van de ouderlijke macht of indien zij werd veroordeeld om haar echtgenoot naar het leven te hebben gestaan;

2) het recht op pensioen houdt op zodra de vrouw een nieuw huwelijk aangaat, ook na het overlijden van de man.

K. POMA.

WETSVOORSTEL

Artikel 1.

De drie eerste leden van artikel 3, § 2, van het koninklijk besluit n° 254 van 12 maart 1936, waarbij eenheid wordt gebracht in het regime van de pensioenen der weduwen en wezen van het burgerlijk Staatspersoneel en het daarmee gelijkgestelde personeel zoals het gewijzigd werd door de wet van 25 februari 1965 worden vervangen door wat volgt :

« De uit de echt gescheiden vrouw behoudt haar aanspraak op de pensioenen verkregen op het tijdstip van de echtscheiding, behoudens indien zij vervallen werd verklaard van de ouderlijke macht of werd veroordeeld om haar echtgenoot naar het leven te hebben gestaan en op voorwaarde dat zij geen nieuw huwelijk aangaat. »

Art. 2.

De drie eerste leden van artikel 3, § 2, van het koninklijk besluit n° 255 van 12 maart 1936 tot eenmaking van het pensioenregime voor de weduwen en de wezen der leden van het leger en van de rijkswacht, zoals gewijzigd door de wet van 25 februari 1965 wordt vervangen door wat volgt :

cation de l'article 310 du Code civil, conserve ses titres à la pension, acquis au moment du divorce, mais à la condition de n'avoir pas contracté un nouveau mariage avant le décès de son ex-époux. »

Il résulte de ces dispositions que la femme divorcée par consentement mutuel d'avec un membre du personnel de l'Etat ou du personnel communal ne peut en aucun cas prétendre à une pension de survie.

Cet état de choses n'est en fait pas équitable, surtout si le mariage a duré plusieurs années. En outre, il peut en résulter que la femme refuse de consentir au divorce.

Le régime de pension des ouvriers et employés des entreprises privées prévoit une solution pour les cas de l'espèce (voir art. 8 et 75 à 82 de l'arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension de retraite et de survie des travailleurs salariés).

Nous sommes d'avis qu'il y a lieu de mettre fin à toute distinction basée sur la nature du divorce.

Telles sont les raisons pour lesquelles la présente proposition de loi introduit en même temps deux restrictions par rapport à la législation actuelle :

1) aucune pension n'est accordée à la femme si elle a été déchue de la puissance paternelle ou si elle a été condamnée pour avoir attenté à la vie de son mari;

2) la femme perd ses droits à la pension dès qu'elle contracte un nouveau mariage, même après le décès du mari.

PROPOSITION DE LOI

Article 1.

Les trois premiers alinéas de l'article 3, § 2, de l'arrêté royal n° 254 du 12 mars 1936, unifiant le régime des pensions des veuves et des orphelins du personnel civil de l'Etat et du personnel assimilé, tel qu'il a été modifié par la loi du 25 février 1965, sont remplacés par ce qui suit :

« La femme divorcée conserve ses droits à la pension acquis au moment du divorce, sauf dans le cas où elle a été déchue de la puissance paternelle ou condamnée pour avoir attenté à la vie de son mari et à condition de ne pas contracter un nouveau mariage. »

Art. 2.

Les trois premiers alinéas de l'article 3, § 2, de l'arrêté royal n° 255 du 12 mars 1936, unifiant le régime des pensions des veuves et orphelins des membres de l'armée et de la gendarmerie, tel qu'il a été modifié par la loi du 25 février 1965, sont remplacés par ce qui suit :

« De uit de echt gescheiden vrouw behoudt haar aanspraak op de pensioenen verkregen op het tijdstip van de echtscheiding, behoudens indien zij vervallen werd verklaard van de ouderlijke macht of werd veroordeeld om haar echtgenoot naar het leven te hebben gestaan en op voorwaarde dat zij geen nieuw huwelijk aangaat. »

Art. 3.

Artikel 82, § 2, van het koninklijk besluit van 26 december 1938 betreffende de pensioenregeling van het gemeente-personeel wordt als volgt gewijzigd :

« De uit de echt gescheiden vrouw behoudt haar aanspraak op de pensioenen verkregen op het tijdstip van de echtscheiding, behoudens indien zij vervallen werd verklaard van de ouderlijke macht of werd veroordeeld om haar echtgenoot naar het leven te hebben gestaan en op voorwaarde dat zij geen nieuw huwelijk aangaat. »

Art. 4.

Deze wet treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op die waarin zij in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt.

16 maart 1972.

K. POMA,
F. VERBERCKMOES,
L. OLIVIER,
E. FLAMANT,
A. LAHAYE-DUCLOS,
R. GILLET.

« La femme divorcée conserve ses droits à la pension acquis au moment du divorce, sauf dans le cas où elle a été déchue de la puissance paternelle ou condamnée pour avoir attenté à la vie de son mari et à condition de ne pas contracter un nouveau mariage. »

Art. 3.

L'article 82, § 2, de l'arrêté royal du 26 décembre 1938, relatif au régime des pensions du personnel communal, est modifié comme suit :

« La femme divorcée conserve ses droits à la pension acquis au moment du divorce, sauf dans le cas où elle a été déchue de la puissance paternelle ou condamnée pour avoir attenté à la vie de son mari et à condition de ne pas contracter un nouveau mariage. »

Art. 4.

La présente loi entre en vigueur le premier jour du mois qui suit celui de sa publication au *Moniteur belge*.

16 mars 1972.